

Bájkkeavijssa NuorttaSállto

Sihti Vánatjasuolluv Tæksta/gåvvå: Gunnar Grytøyr Jårggålibme:Divte Media AS/Adrian N. Mikkelsen

suodjalit

Divtasvuona suohkan sihtá Vánatjasuoloj, Gásluovta, Vuollná ja Jågåsijda gasska galggá kulturmuitton suodialuvvat nælját paragráfa, nuppát lahtasa milta girkkogárdden.

Sivva le suollun li moadda sáme hávde guoradaláduvvam. Vánatjasuoloj le årrom hávddádimsadje sáme álmmugij Divtasvuonan 1000-1200 jagijs gitta 1800-jagij loahppaj. Jagen 1876 Vánatjasuoloj duodastuváj girkkogárdden, jáhkedahtte sihke dáttja ja sáme dav adnin gitta jahkáj 1910. Girjen Fra en nordlandsk Prestegaard (1923) subtsas suohkanbáhppa Divtasvuonan 1878-1884, Olaf Holm, ietjas vásádusáj sáme hávddádime birra Vánatjasuollun, kapihttalin En begravelse blant Lapper.

Dárkkelappot li aj guoradallam Vánatjasuollu kulturhiståvrålasj árvov, duola dagu arkeologa dr. Aut. Audhild Schanke. Dimáj dámoj le tjielggiduvvam suv girjen Graver i ur og berg – samisk gravskikk og religion fra forhistorisk til nyere tid (2000). Suollun gávnnuji aj hávde ma ælla mierkkidum. Ednamhávde dutkijs gehtjaduvvi gasskamuddon vuodohávde dábijs risstalasj hávddádimijda, dan diehti gå ednamhávde gávnnuji vuodohávdij guoran suollujn moadda sáme årromguovlon. Dát – ja duodden njálmálasj ja tjálalasj mujttalusá, duodas Vánatjasuoloj le árbbedábálasj sáme hávddádimsuoloj. Gå suoloj hávddádime li dåbdos, de le rádeålmmåj Konrad Sætra mielas jut suoloj gálggá suodjaluvvat automáhtalasj ráfájduhttema vuolláj. Dajna de guoradaláduvvam kulturmujtto, udnásj tjáledimijn, aktijvuohtaj biejaduvvat sáme suolojhávddádimeárbbedábe milta.

Uddni le dåssju oasse suollus suodjaluvvam. Askeladden kulturmujttodáhtábása milta li girkkogárddesaje ja girkkogárde automahtalattjat suodjaluvvam. Arkeologalasj saje, gierggehårresalljo ja arkeologalasj ájnegismujtto hávddegierggehårre, tjielggiduvvá «iehpetjielgas suodjalimsládjan» dán dáhtábásan. Dillediedádusán gehtjadimmåhke mannela jagen 2006, Askeladden kulturmujttodáhtábásan låhkåp saje Vánatjasuollun li nievres dilen gasskasijs, båvnijs ja muorajs savvum. Duodden lij gássjel gávnnat hávdijt ma ællim mierkkidum, ja girkkogárdde gárdev ja gálmmegoade sadje ittjij gávnnu.

Aktan Divtasvuona girkko aktisasjrádijn sávvá åvddånammadus, guhti ássjev dagástallin tjåhkanimen åvdep vahko duorastagá, barggojuohkusav ásadit oassálasstij aktisasjrádes, bájkálasjhiståvrålasjlágas, Museum Nord, Árran dávvervuorkás ja suohkana háldadusás. Ulmme le árvvaladdat ja

gárvedit bisodimev ja ienep árvvusasj suodjalimev Vánatjasuollutjis gå uddni. Gálggi aj árvustallat jus suollu galggá automahtalattjat suodjaluvvat kulturmujttolága nælját paragráfa nuppát lahtasa milta. Avtajienalasj åvddånammadus dav mierredij.

